

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
 csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDEK, 1908. ==
 Junius 4. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
 ahová a lap szellemi s anyagi ré-
 szét illető közlemények intézendők
 Ilyen közleményeket és megkeresé-
 seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Mit tehetünk az önálló bank érdekében?

Irta: Teleki Árvéd gróf.

II.

A magyar gazdaközönség évezreden át a nemzeti állam fentartója volt és ma is az ország népességének majoritását képezi. Az önálló gazdasági berendezkedést országszerte követelő függetlenségi párt főkontingensét a gazdaosztály szolgáltatja, igen fontos tehát az, hogy ez a gazdaosztály, mely a magyar nemzeti bank és az önálló vámterület létesítéséhez ily módon politikai tekintetben a leghatározottabban hozzájárul, ne csak politikai akaratának kifejezésével, hanem a *gyakorlati életben való* működéssel is előmozdítsa a fentírt nagy gazdasági célokat, azáltal, hogy ezek részére még idejében előkészítse a talajt, még pedig úgy, hogy az átmenetnél kevesebb rázkódással legyen egybekötve, sőt a gazdaosztálynak magának maradandólag javára váljék.

Egy ilyen nagyarányú változást nyilvánvaló, hogy minden erőfeszítés nélkül keresztülvinni nem lehet. Szükséges ide egész társadalmunk közreműködése és mint társadalmunk legnagyobb részéé, a gazdaosztályé első sorban.

Egy gondolat kell, hogy folytonosan uraljon: *Kevesebbet fogyasztani saját személyes céljainkra és többet termelni kiviteltre.* Ezen cél követésére szükséges az, hogy a mindennapi élethez nem feltétlenül szükséges élvezeti és fényűzési cikkek vásárlását néhány évre megszorítsuk és ily módon készpénzt takarítsunk meg, amelynek egy részét tartaléktókéül félretesszük, az új magyar bank részvényeibe, vagy magyar állampapírokba fektetve, a megtakarított pénz másik részét pedig a termelés fokozásához elengedhetetlenül szükséges jobb vetőmagvak, tenyészállatok, gazdasági gépek és eszközök beszerzésére, gazdasági épületek felállítására kell fordítanunk. Az ilyen irányú előrehaladást minden jó magyar falusi gazda neje is könnyen belátja és az étel, ital, ruházat, kocsi-, lótartás tekintetében a háztartás igényeinek egynehány évre való megszorításába szívesen beleegyeznek és elő is mozdítja, ha a megtakarított pénz egy része jobb baromfi, sertés, fejős juh, fejős tehén, lefőlöző, vajverő gép, erősebb igásló, jobb és nagyobb szekér, eke, borona, rosta, triőr, jobb, szebb, súlyosabb buza, rozs, árpa, zab, lóhere,

lucerna, répamag, vetőmag beszerzésére, vagy az istálló, az őr kibővítésére lesz fordítva. Hiszen mindezen állatok, eszközök, gépek, épületek, gabona és takarmány nap-nap után a háziasszony szemébe ötlenek és aki falun él, ott nevelkedett, gyorsan felfogja, hogy 2--3 évi egyszerűbb életmóddal, több és jobb termelési eszközök útján több és jobb terméseredményre tehet szert és majd kipótolhatja a nem okvetlenül szükséges kiadások terén való megszorítást, mikor több költőpénz fog rendelkezésére állani a termelési eszközök megjavulása és szaporodása folytán.

Minden gazdának a saját vidéke föld- és éghajlati viszonyai és legközelebbi piacának ismerete szerint kell meghatározni azt, hogy mely irányban fokozhatja termelését.

Vannak azonban olyan, a nemzetközi forgalom tanulmányozásából kivonható elvek, melyekre célszerű gazdaközönségünk figyelmét újból és újból felhívunk.

Az östermelés anyagai képezik a forgalomba kerülő áruk legterjedelmesebb és legsúlyosabb részét, melyekből egy vasuti kocsi a legkisebb pénzérték rakható fel, sőt vannak oly nyers-terményeink, amelyekből fel sem lehet annyit tenni, ami egy egész vagonrakományt, 100 métermázsát kitehne.

Igy például nyers len, vagy kenderkórókból, szalmából, szénából már ügyesen kell a préselést és felrakást végezni, hogy 80 métermázsányit fel lehessen egy vasuti kocsira tenni. Élő szarvasmarhából is alig lehet ilyen súlymennyiséget elhelyezni. Egy vagon = tíz tehénnek az ára 4000 korona. Ezek egy évi táplálékának szénában 4 vagonnak 2000 kor., 1 vagon darának 1200 kor. Ezen összesen hat vagon takarmány fuvarának költsége Magyarországon keresztül kb. 1200 korona. Ha nem a takarmányt szállítjuk el, hanem az ezen tehenek által elfogyasztott széna mennyiségéből vaját és sovány sajtot gyártunk, akkor 30,000 liter tejből 10000 kiló vaját és 2000 kiló sovány sajtot készíthetünk, amelyek értéke — 1000 kiló vajé 2500 korona, 2000 kiló sovány sajté 1500 korona — összesen 4000 koronát tesz ki és a fuvardija, még ha postacsomagokban is szállítjuk alig fog kitenni 400 koronát, tehát $\frac{1}{3}$ -át azon takarmánymennyiség fuvarának, amelyből ered. Ha pedig tejpport gyártunk, akkor 2400 kilogramm lesz az összes elszállítandó termék, amelynek értéke még nagyobb: kb. 5000 korona és fuvardija, mivel nem

romlandó és így teherárúképp szállítható, alig lesz 200 korona.

A 10 tehén táplálékául szolgáló takarmány értékéből tehát 37 százalékot, az ezen takarmányból származott vaj és sajt értékéből csak 10 százalékot és az ugyanezen takarmányból származott tejpport értékéből csak 4 százalékot fizetünk a vasutnak.

Világos tehát, hogy minél magasabb valamely szállítandó termék súlyegységének értéke, annál kevésbé fogja az a szállításnál a távolságot megérezni, annál versenyképesebb, annál könnyebben eladható lesz az; ha Ausztriában meg nem vennék, megbírná a Londonig, vagy még messzebb való fuvarát is.

Épp így áll a dolog a már említett fonalnövényekkel is.

Ha 80 mm. len vagy kender nyersanyagának vasuti fuvara átlagban 80 korona a beváltótelep, akkor a kender árából 25%-ot, a lenéből 12%-ot fizetünk a vasutnak, míg kidolgozott fonal alakjában ilyen távolságra a fuvar a 80 mm. nyerskóróból kikerülő fonal értékének alig 2—3%-a.

Amíg tehát egyfelől igyekeztünk kell többet termelnünk, hogy több pénzt vehessünk be egyénileg és többet, mint állam és így egyéni és állami fizetési mérlegünket javítsuk, egyben arra is kell vigyáznunk, hogy termelvényeink ne a legnyersebb, tehát legterjedelmesebb és legsúlyosabb alakban kerüljenek forgalomba, mert így nemesak értékükből veszítenek tulsokat a vasuti fuvarozás által, hanem nagy termés esetén, midőn aratás, cséplés után, a rohamos szállítások megindulnak, a vasutak napról-napra való túlterhelhetőség folytán hova-tovább mindjobban felmondhatják a szolgálatot és egyedüli tengeri kikötőnkben, Fiumében is lehetetlen helyszükénél fogva a forgalmat lebonyolítani. Ilyen esetet már 1906. őszén volt alkalmunk tanulmányozni és miután óriási befektetések nélkül még a fokozódó forgalom igényeit normális viszonyok mellett is igen nehéz kielégíteni, fokozott termelés esetén ezen emelt termelés előnyeitől forgalmi esz-közeink elégtelenségénél fogva (és egész Európa hasonló állapotok sulya alatt görnyed), meg lennének fosztva. — *Emeljük tehát termelésünket, de emeljük egyuttal finomítással minden métermázsá terményünk értékét, a hulladékot idehaza értékesítsük, de ne fárasszuk annak hurcolásával vasutainkat és ne terheljük meg magunkat fölösleges szállítási költségekkel.*

Ugyanígy ne fuvarozzunk hiába sok

BLUZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA

DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN.

Hatóságilag megengedélyezett
TELJES VÉGELEDÁS!

Az üzlet felosztása miatt az összes ékszerok,
arany-, ezüst-, chinnoezüst-árak és órák
30—40%-kal az áron alul eladatnak.

ÁRMÁNY GÉZA

ékszerész és órász

UJVIDÉK, Fő-tér.

22-26

vizet gyenge borokban, hanem főzzük ki azokat konyakká.

Ne tojást és gabonamagvakat exportáljunk, hanem neveljük fel a csibét, etessük meg vele a gabona másodosztályu fajait és így az 5 filléres tojásból állítsunk elő 1 koronás csirkét, vagy 2 koronás tyukot.

Ez az egy gazdasági ág elegendő volna fizetési mérlegünk egyensúlyának helyrebillentésére, ha tervszerűleg és országsszerte képesek volnánk a termelést kiterjeszteni.

Tojásexportunk évenként mintegy 24 millió koronára rug; egy láda tojást átlagban 72 koronával számítva, az 1440 darabra menő tartalmából egy tojásra átlagban öt fillér esik, tehát az összes kivitt tojások száma majdnem félmilliárdnak felel meg. Ha kedvezőtlenül számítva, a mesterséges keltetés útján ezen mennyiségből 240 millió csibét tudnánk produkálni és ennek felét, 120 milliót felnevelni és leölt állapotban exportálni, leütve a tojás összes értékét, 24 milliót, mintegy 100—150 millió koronányi termelési többletet mutathatnánk fel. A baromfi ugyanis a gabona- és tengeri tarlókon majdnem költség nélkül nevelhető fel, éppen csak fejlődésének első heteiben van dusabb táplálékra szüksége. Erre gabonatermésünk amugy is eladhatatlan másod- és harmad minőségei legalkalmasabbak és így el lenne érve az, hogy nem a legkezdetlegesebb baromfiterméket, a tojást és legsilányabb gabonaféléinket kellene exportálnunk, hanem a kettőt kombinálva kétszer, háromszor oly nagy jövedelmet szerezhethetnénk a fizetési mérlegének javítására annyira rászorult országnak.

A baromfi nevelésben a nyugoti országok alig is tudnának a mind keresettebbé váló szárnyasokat illetőleg velünk versenyezni, mivel jobban elaprosított birtokaikon, kedvezőtlenebb éghajlat mellett, drágább munkaerővel hátrányban vannak velünk szemben és nálunk még hozzá olesó a tojás és frissen kapható a forrásnál, míg ott a tojás, mely a mesterséges keltésre is egyedül alkalmas, igen magas árban értékesül étkezési célokra, mint tea-tojás.

Ezen termelési ágakra bővebben kiterjeszkedtem, mivel látszólag csekély fontosságú. Pedig kiviteli statisztikánkban buza- és ökörkivitelünk után azonnal baromfiexportunk következik évi 80 millióval és összes termelési ágaink közt egy sincs, mely rohamosabb fejlesztésre ennyire alkalmas lenne és emellett népünk oly széles rétegeire nézve oly fontos lenne.

És érdekes dolog, hogy a gabona-termelésnél a tengerinek majdnem olyan szerep jut, mint aminő a baromfinak az állattenyésztésnél.

Kontinentális klimánk alig engedi már buza-, rozs-, árpa-, zabterméseink átlagát megkészteteni, erre legjobb igyekezet mellett sem igen leszünk képesek még évtizedek múlva sem. Azonban a tengeriterméseknek még megháromszorozása sem olyan nehéz és már abból a szempontból is nagy figyelemre méltó, mert a felemelt szemterméshez felemelt tengeriszártermés is tartozik, ezen tengeriszár pedig szárazságra hajló éghajlatunk mellett mindinkább hivatva van szépen fejlődő marhaállományunkban oly gyakran beálló visszaeséseket előidéző takarmányhiányon segíteni, amennyiben egy növény sem szolgáltat oly nagymennyiségű gyomortöltő alapanyagot, mint az amerikai módon művelt tengeriszár termése.

E cikknél tultermelésről sem kell félni, mert nemcsak emberi és állati táplálékul szolgál, hanem ipari gyártás nyersanyagául is sokféle célra felhasználható.

A tengeriszemből ugyanis szesz, keményítő, gummi, szörp, olaj és ezen gyártmányok hulladékaiból is még jó abrakanyagok állíthatók elő.

A tengeri már azért is érdekes ránk nézve, mert a termelt mennyiséget illetőleg Észak-Amerika után az egész földgömbön mi foglaljuk el az első helyet és művelési módjaink javításával ezt örök időkre biztosíthatjuk is magunknak. Ha évi 40 millió métermázsás termésünket csupán 40%-kal emelve, 56 millióra tudnók vinni, a 16 millió mázsa terméstöbblet értéke: 160 millió korona, több lenne annál az összegnél, mely fizetési mérlegünk helyrehozatalához szükséges, mert 10 mázsa kat. holdankénti termés helyett 14 mázsát termelni egyáltalán nem tartozik a nehéz dolgok közé. Ilyen csekély termelésemet jobb gazdáink az új termelési mód bevezetése óta szégyennek tartanának. Tehát országos átlagban sem tartozik egyáltalán a lehetőségek körébe.

Fizetési mérlegünk egészen fölösleges módon hátrányos ránk nézve, még azért is, mert egy csomó olyan gazdasági cikket importálunk, amelyet idehaza szebb, jobb és olesóbb minőségben tudunk előállítani.

Igy pl. borsót és lencsét Oroszországból, mákot és lenfonalat ugyanonnan, takarmány- és cukorrépmagot, főzelék; virág- és fűmagot Németországból, lóhere- és lucernamagot és némely fű-

magot Francia-, Olaszországból és Észak-Amerikából, csomós ebir fűmagot, Ujzelandból, ecsetpázsitfűmagot Finnországból, Ausztriából pedig tömérdek mennyiségű mindennemű vetőmagot importálunk.

Mindezt olyan uri tempóval cselekedjük, mindha aranybányáink csak ugy ontanák a legnemesebb fémeket és nem francia, angol és német bányatársulatok aknáznák és szállítanák külföldre érc-hegységünk nem éppen tulkiadós aranytelepeiből az aranyat. Egyfelől tökehiány minden vonalon, másfelől a legnagyobb szórása annak a pénznek, a mely nincs, olyan áruért, amelyeket magunk nemcsak a magunk részére, de még kivitelre is könnyen és jövedelmezően termelhetnénk, jellemzi gazdasági állapotainkat.

Ha még hozzáteszem, hogy egy prágai cég a legnagyobb sikerrel hirdeti a cseh ágtyollakat, melyeket valószínűleg magyar ludakról tép le és hogy Belgiumból több, mint tízmillió korona értékű gyapjút hoz be a közös vámterület évenként és hogy még sajt-behozatalunk is több millióra rug, holott ezen cikkek közül is némi erőfeszítéssel épp úgy, mint a csemegegyümölcs-termésből, fizetési mérlegünk passzivitását felerészben megszüntetni lehetne, akkor azt hiszem, hogy eléggé érthető képét ecseteltem annak, hogy fizetési mérlegünk helyrehozatalát illetőleg, gazdaságunk közönségünkre is számíthat a magyar társadalom, annál is inkább, hogy hibák és hiányok minden országban vannak, de kevésben történt oly nagy haladás ezen hiányok elenyésztetésére, mint éppen minálunk.

Reményünk lehet arra is, hogy dohány- és lókvitelünk emelésével is hathatósan javíthatunk fizetési mérlegünkön. A haladás lehetőségének záloga tehát elvitáztatlanul fennáll fejlődésünk szembeötlő rohamos voltában.

Az erdészet mindenesetre nagy segegyünkre siet e téren és a világszerte emelkedett faárak még mindig nagy fakészleteket feltáró favállalkozóink tevékenységét nagyon sarkalják.

Épen csak a bányászat terén észlelhető némi visszaesés, ami az Amerikába történt nagy kivándorlásnak a folyománya, de ezen áramlat most visszaözlésbe jutván, az őstermelés minden ágának intenzívebb művelésére több és több munkáskéz fog rendelkezésre állani.

Mint fent láthattuk, őstermelésünknek számtalan módja áll nyitva arra, hogy fizetési mérlegünk egyensúlyát helyrebillentsük és mihelyt többet tudunk bevenni, mint amit kiadunk, el lesz érve

LÖWY MÁTYÁS és Társa divatáruháza

Ujvidéken, Főtér

Erzsébet szálloda épület.

Lekötött nyári
ujdonságok.

Voile

Grenadin, minden színben simán és himzéssel.

"

Mousseline minden színben és árnyalatban.

"

Marquise csikos és kockás mintákban.

Különlegességek himzett ruhákban, batisztból vászonból, szövet- és Selyemből.

az ideális állapot, melyben az önálló magyar bank és önálló magyar vámterület egyáltalán nem mint rémkép lesz ellen-ségeink által élénk tartható, hanem a legtermészetesebb és legaldásosabb állapotul fog feltűnni.

Minden gazda csak egy homokszemet hordjon e nagy művekhez és rövid idő múlva állani fog az ércnél is tartósabb vasbetonemlékoszlópa gazdasági függetlenségünknek.

A városi javadalmak.

A városi javadalmak május havi bevételei:		1908.	1907.
Bor fogy. adó	11,541 K 60 f.	12,040 K 22 f.	
Hus	5,948 " 36 "	5,406 " 70 "	
Vágóhídi díj	2,652 " 52 "	2,329 " 52 "	
Kövezetvám	2,887 " 47 "	2,909 " 94 "	
Helypénz	2,201 " 73 "	1,324 " 18 "	
Mérlegdíj	1,293 " 27 "	960 " — "	
Portodij	179 " 30 "	79 " 94 "	
Heti piac	80 " 30 "	57 " 16 "	
Bor fogy. pótagó	1,231 " 95 "	1,295 " 55 "	
Hus	1,487 " 76 "	1,352 " 55 "	
Szesz	1,044 " 22 "	1,031 " 62 "	
Likör	128 " 67 "	180 " 96 "	
Átalány	135 " — "	38 " — "	
Birság	242 " 09 "	173 " 59 "	
összesen:	31,054 " 24 "	29,179 " 93 "	

A f. május hó bevétel e szerint a múlt év hasonló időszakához viszonyítva 1874 K 31 f. többletet mutat fel.

Nemzeti színészet.

Szombaton sajnós ismét üres ház előtt került színre Herczeg Ferencnek felülmulhatatlan bohózata, „A három testőr”. Igazi fehér-darab, a komikumot ügyesen juttatja érvényre és kerüli a drasztikumot. Krémer Jenő Polacsekja valóban kabinetalakítás volt. Életkedvvel, kellemes hatással bemutatott alakítását méltán jutalmazta a közönség a legnagyobb elismeréssel. Almássy pesti vendégszereplése után ma lépett fel először. Rátkayt játszotta átgondolva, a tőle megszokott művészi kivitelben. Tölvölgyi Margit kitűnő Rózsát adott, Nagy Terus elismerésemel-tőan kedves Liza volt. Kiemeljük még Csikyt (Hortay), Sümeget (Flóris), Mezey Pétert (Latorka), Virághátyt (Bálint), Baróthyt (Cser-nay), Iványit (Rigó), Szalayt (plebános); féno-menálisan kreálta Kosmicsky derűltséget keltő alakját Pesti Kálmán. Voltak rögtönzések, ezekre csak az a megjegyzésünk: „Ne quid nimis”.

Vasárnap d. u. jól látogatott ház előtt ment az „Ördög”, Molnár Ferenc vigjátéka. Az elő-dás nem volt a szokott jó, vontatottan haladt előre. Este minden hely elkelt, hiszen Lehár Ferencnek, a hatalmas zeneszerzőnek egyik slágerje, a „Három feleség” (Der Mann mit den drei Frauen) volt a műsoron. Szükszavu librettó, de édes zene jellemzi az operettet. Egy csapodár utazási ügynök áll előttünk, kinek Budapesten felesége van, de aki Lóri-jával nem elégszik meg, hanem Párisban Coraliera, Londonban pedig Oliviera vágyik. János-Jean, John érdekes egy alak, akit Ivá-nyi személyesített őszinte elismerésünkre. Felhő Rózsai, az ő hatalmas tudását érvénye-sítette Lóri szerepében, kedvesen énekelt, sikeresen játszott. Krémerné Coraliera kitűnő volt. Ez este szép virágállvánnyal lepték meg. Békefiné Oliviat játszotta, tetszésnyilvánítások mellett. A képzelő Adhemar Békefi játéká-ban szépen érvényesült, lágyan susogó tenorja szépen jutott érvényre. Krémer Hünneberg

báró nevelésű alakját igen szépen fejezte ki művészi játékával. Nagy sikere volt Virághátnak is, aki elvesztett feleségét hajszolja az egész darabon keresztül. Kisebb szerepük-ben jók voltak Pesti (Sadt baba), Bernáth Margit (Sidonia).

Hétfőn félhelyárak mellett népies előadás volt, alig félig telt ház előtt, D'Ennerynek Cormoussal írott népies drámája, a „Két árva” (Les deux orphalines), a 70-es évek sikeres darabja ment. A rémség, a vandalizmus talán egy műben sem jut annyira kifejezésre. Már-már úgy véljük, hogy az igazság veszt, de végre is győz és a kegyetlen bánásmód kénytelen csak ideig-óráig tartó sikerrel meg-elégedni. A két címszerep jó kezekben volt. Fodor Ella Henriette szerepében adott nagy tetszés mellett felülmulhatatlant, Nagy Terus pedig a jámbor, vak Louise szerepében volt végtelenül kedves és igen jó. Az ellenszenves Frouchardné Juhászné, a kegyetlen Jacquet Csiky László játszották igaz tökélyvel. A jó-szívű, nyomorék Pierret Pesti mutatta be nagy meglepésünkre. Kertész Rogerje, Baróthy Lignieresje és Baróthy Paulinje szintén elismerésre tettek szert. A sok szereplő közül főképp Mezei Péter (Roland), Szalay (Picard) és Sümegi (De Prelles) egészítették ki sike-resen az ensemblét.

Felajdul a régi nóta. Kedden Zeller ze-nében volt részünk, a „Madarász-t” adták és ezen alkalommal is csak gyér látogatottságról adhatunk számot. Krémer és Iványi a két egy-szerű profosztort remekül személyesítették. De-rék színészeink a siker érdekében mindent meg-tettek és buzgó törekvésüket siker koronázta. Mezei Andor a címszerepben hatalmas baritonjával ez este is érvényesült. Nagy tetszéssel fogad-ták. Bárdos Irma Mária választófejedelemnőt adta kitűnő sikerrel. Csengő hangja, amely a koloraturákban és a magas partiekban is fényes tisztaságú, hatást keltett. Tisztelőtől virágcsokrot kapott. Békefi Szaniszlót játszotta. Éneke kellemes, játéka meggyerő. Ritkán látunk oly életrelvő, ügyes Postás Milkát, mint amilyen a Felhő Rózsai volt. Művészete fennen ragyog és ez minden egyes alkalom-mal érvényre jut. Mint Adelaida Juhászné, mint Csörsz Pesti nyújtottak tökéleteset.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán a polgármester társaságában e hó 3 án sürgős hivatalos ügyben két napra Budapestre utazott.

Ujvidék küldöttsége Budapesten. Dr. Balla Aladár főispán május 29-én Ujvidék város küldöttségével tisztelgett gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél, hogy a szemészeti pavillont megköszöntje Ugyancsak a főispánnak vezetése alatt e küldöttség Sztéryni József államtitkáránál is tisztelgett, hogy az állandó hid engedélyezését megköszönje. Az államtitkár Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter nevében megköszönve a figyelmet, kijelentette, hogy a hidépítés lehető mielőbb foganatba vétetik, s már a napokban a miniszterium ki-küldött szakközege érkezik le a hidra vonatkozó tervek és költségvetés készítése, valamint a Duna medrének tanulmányozása, illetve mély-sége és viszonyai megállapítás végett. Főis-pánunk ez alkalommal a beteg Kossuth mi-niszternél is, lakásán tisztelgett, aki újból biztosította a város érdekeinek támogatásáról. A küldöttség nagy örömmel és meglepéssel győződött meg a kormányunk városunk iránti jóakaratóról és Szalay Lajos kir. tanácsos polgármester az összlakosság hálás érzelmeit tolmácsolta akkor, midőn a miniszterek azon

kérdésére mert felelni: meg van-e elégedve a város a nemzeti kormány részéről eddigelé tapasztalt támogatásával?

Városi közgyűlés. Vár. törvényhatóságunk e hó 6-án rendes havi közgyűlést tart. A napirenden levő 20 pont közül fontosabb tár-gyak: a magyar főgimnázium és internátus, a sertéshizlalói vasuti vágány, a klisszai meg-állóhely, a tisztviselőtelep céljaira ingatlanok elidegenítése, a gyártelepek szennyvizeinek eltávolítása, az 1907. é. zárszámadás megállapítása és min. rendeletek vár. szabályrende-letek módosítása ügyében.

Az adóelvető bizottsághoz a pénzügy-miniszterium részéről Herger Agoston elnöknek, id. Jójárt János elnökhelyettesnek és Brunner Ede r. tagnak nevezett ki. A város részéről e bizottságnak rendes tagjaivá Geiger József és Drakulits Velimir, póttagjaivá pedig Stojkovits Száva és Kovacsics Döme küldettek ki.

Kir. biztos Karlócán. Mint értesülünk, a legközelebb megejtendő patriarcha választás alkalmával gróf Baththyány Tivadar vagy gróf Teleki Arvéd orsz. képviselőnk fog kir. biz-tosnak kinevezetni.

Esküdszéki tárgyalások. Az ujvidéki kir. törvényszék mint esküdttörzs e hó 1-én kezdte meg II. ciklusát, amelyben a következő bűnügyek kerülnek tárgyalásra: 1-én Csenajác Szima ellen gyújtogatás büntette, 3-án Richter Ferenc ellen gyilkosság kísérlete, 6-án Hevesi István és két társa ellen halált okozott súlyos testi sértés, 9-én Tapavicza Bozsidár ellen rablás büntette, 11-én László János ellen rablás büntette, 13-án Avramov Márkó ellen gyújtogatás büntette miatt.

Az ujvidéki állami polgári leányiskola 1907—8. tanévi zárvizsgálatait a következő sorrendben tartja meg: a) Nyilvános vizsgák: Hittanból: rk. június 12-én d. e. 10, gkel. 12-én reggel 8, ágh. 10-én d. e. 11, ref. 12-én d. e. 10, izr. 12-én d. e. 9 órakor. Június 13-án d. u. 2 órakor vizsga a francia, latin és magyar nyelvből (szerb. t.) és zongora-játékból. d. u. 4—6-ig tornavizsga. Osztályozó gyűlés: június 10. és 11-én. Kiállítások rendezése: június 14. és 15-én. Osztályvizsgák: d. e. 8—12-ig, június 16-án I. a II. a, oszt., 17-én I. b, II. b o., 19-én III. a, III. b o., 20-án IV. a, IV. b o. Kézi-munkák és rajzok kiosztása június 20-án d. u. 3 órakor. Évzáró hangverseny június 20-án este. Te Deum és bizonyítványosztás június 31-én. b) Magánvizsgák: június 12-én I., 15-én II. és III., 16-án IV. oszt. vizsgálata. Június 22-én reggel indulás Erdélyi tanulmányutra, visszaérkezés jul. 1-én este. Az osztályvizsgák idején megtekinthetők a tanulók rajzai és kézimunkái, mindenkor 9 órától 12-ig. Közép-iskolai tanulók — tekintve szűk helyiségeinket — nem nézhetik a kiállításokat.

Osloknak Budapestről Ujvidékre. A budapesti „Pannonia” evező-egylet két tagja, Dr. Zaborszky Károly és Vida József érkezett városunkba vasárnap reggel, akik ezt a dunai utat 3¼ nap alatt tették meg osloknak.

Jegyző-egyleti közgyűlés. B. Bodrog vár-megye jegyzői egylete, fenállása 30. évfordulója alkalmával, május 27-én Ujvidéken a városháza nagy tanácstermében, Kiss Gyula óverbázi jegyző elnöklete alatt tartotta ez évi közgyűlését, mely élénken volt látogatva. A terjedelmes és a jegyzői egyleti élet esemé-nyeit felölelő elnöki jelentés után tudomásul vétetett a m. é. pénztári számadás, mely szerint az egylet vagyona 512.499 kor., ugy-szintén az 1908. é. költségelőirányzat. A jegyzői kart érdeklő szabályrendeletek és más megyei jegyző-egyletek köriratainak, javasla-

tainak tárgyalása után, a közs. jegyzők és alkalmazottak nyugdíjának egyesítési tárgyában bizottság küldetett ki egy megfelelő tervezet elkészítése céljából. A legközelebbi közgyűlés helyéül Zombor városa jelöltetett ki a második alelnöknek — Szmiha Kálmán helyére — Zsigmond Göntér, a számvizsgáló bizottság tagjaiul pedig Kozma Dezső, Kugler Béla és Korbay Pál választattak meg. A közgyűlés befejeztével Zapletal Károly vendéglőjében vig hangulatban lefolyt társas ebéd következett.

Színházi hír. Csütörtök, jun. 4-én Martonfi Robert felléptével, Gárdonyi Géza falusi története, a „Bor” kerül színre. Pénteken ifjúsági előadásban, félhelyárral a „Képzelt beteg” vigjáték megy, szombaton pedig Rabenstein „Bersabé” c. színműve fog előadni.

Meghívó. A *bácsi ág.* ez. egyházmegyei néptanítói egyesület f. június 5-ikén, péntek d. e. 9 órakor Ujvidéken tartandó XV évi rendes közgyűlésének sorrendje: 1. Választmányi ülés 1/2 9-kor az ev. iskolában. 2. Ének és ima. Elnöki megnyitó. 4. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 5. Alelnöki jelentés a tanügyi mozgalmakról. 6. Binder Fülöp tisztaistvánfalvi tanító gyakorlati tanítása. 7. Dietz Henrik ujverbázi tanító felolvasása. 8. Ujabb dolgozatok kitűzése, mint 50 koronás pályatátelek. 9. Az egyleti pénztár megvizsgálása. 10. Jelenlevő tagok jelentkezése — új tagok felvétele. 11. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. 12. Indítványok. 13. Elnök választása.

Lesz szinkör. Mint értesülünk, a szinkör tárgyában a polgármester, jelentésében azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a berendezés beszámításával 120.000 kor. költségelőirányzat erejéig tervek készíttessenek s a szinkör építése még az idén megkezdessék s az már jövő évre rendeltetésének átadható legyen.

Összeegott gyermek. Neuwirth Adolf városi hivatalosolga két kis gyermeke együtt játszadozott lakásuk udvarán, miközben egy skatulya gyufát találtak. Az 5 éves leányka a gyufákat sorba gyujtogatni kezdte, miközben az egész skatulya fellobbant és tüzet fogott attól Neuwirth 4 éves kis fiúcskájának, Istvánnak ruhája. A gyermekek rémes kiáltására előfutó házbellek még idejekorán elfojtották a tüzet, úgy hogy a kis fiúcska, bár súlyos égési sebek árán, életben marad.

Talált tárgyak. E napokban egy csomog különféle kulcs és egy arany lánc találatott, melyeket igazolt tulajdonosuk a rendőrségen vehet át.

A Duna áldozatai. Szombaton délután Tallós Mihály napszámos 8 éves nevelt fia a vízbe bukkott és nyomtalanul eltűnt a megáradt víz habjai között. — Tóth Géza magánhivatalnok 18 éves Ernő fia, felsőkereskedelmi iskolai tanuló, vasárnap délután öcsésével és több társával a Ferenc József csatorna torkolatánál a szabad Dunában fürdött, miközben egyszerre csak egy sikoltással alámerült és többet nem is jött a fölszínre. Holttestét még aznap kifogták és kedd délután helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Az óverbázi önk. tűzoltók egylete, mely alig másfél hó előtt alakult Kiss Gyula parancsnoksága alatt, május 28-án az Erzsébetligetben kitűnően sikerült majálist rendezett, melyen Ó- és Ujverbász közönségén kívül a vármegye tűzoltó-egyleteinek képviselői is nagyobb számban vettek részt. A majális előtt úgy délelőtt, mint délután gyakorlatokban mutatkozott be az új egylet, mely minden tekintetben nemcsak életrevalóságának, de

kitűnő kiképzetésének és rátermettségének adta fényes bizonyosságát, amiért Kiss Gyula parancsnokot és Salapáthy Kálmán alparancsnokot illeti az érdem oroszlánrésze.

Hivatalvizsgálat. Csarsch Dezső kir. törvénytörvényes elnök a múlt héten Óbecsén tartozkodott a kir. járásbíróóság ügykezelésének felülvizsgálata végett. Az elnök részletes és figyelmes vizsga után teljes megalégedését fejezte ki.

Türr István utóda. A Ferencsatorna részvénytársaság, mely huszonhét millió koronánál nagyobb tőkével dolgozik, nem tartozik a legvirágzóbb vállalatok közé, mert a jelen-tekeny nagyságu alaptőke mellett a társaságnak mindössze 700.000 korona körül jár az évi nyeresége. A társaság lelke és vezére *Türr István* tábornok, Baja város szülötte volt, akinek helyére most új elnököt választott a máj. havi közgyűlés. A részvényesek egyhangu bizalma és még egyhangubb lelkesedése az elnöki székbe *Hoitsy Pált*, a 48-as párt alelnökét ültette. A koalíciós politika győzelmét jelenti az is, hogy a társaság új igazgatósági tagul gróf *Benyovszky Sándort*, az ismert nevű koalíciós politikust, a Gresham, a Hazai Biztosító és a Lukács-fürdő igazgatósági tagját választotta meg. A közgyűlési tudósításhoz tartozik még az is, hogy Gonda Béla, az elhunyt Türr Istvánról emlékbeszédet mondott, akit a közgyűlés befejezése előtt újra megválasztottak a társaság alelnökévé.

A mozdony alatt. Lajos Géza szabadkai 19 éves vasuti dijnok a múlt héten oly szerencsétlenül esett le az egyik tolató mozdonyról, hogy a tússzekerény maga alá sodorta a szerencsétlen fiatalt embert, kinek ballába és jobb lapockája teljesen összezúzódott.

A zombori háziparl kiállítás, melynek 12 nap tartama alatt több mint 15.000 látogatója volt, körülbelül 8—10.000 koronát jövedelmezett a tulipán-szövetségnek, mely ezt az összeget *mesterképző* iskolák létesítésére fordítja.

Szabadkán az állam és város segélyezésével 100 munkásházat fognak építeni. Az építést még folyó év őszén fogják keresztülvinni.

Szerencsétlenség. Május végén a Gombos felől déli fél 1 órakor a szabadkai állomásra beérkezett vonatról a megállás pillanatában akart leugorni Klenác József kiségitő fékező, de oly szerencsétlenül, hogy a vonat utolsó zökkenése folytán ballába a lépcsőfokról lecsúszott és teljesen összezúzódott. A mentők eszméletlen állapotban szállították a köz-kórházba.

A MAV igazgatóságától nyert értesítés szerinti, június 1-től kezdve Mezőkomárom-Hidvég állomásról Budapest déli vasut állomásra Lepsényen át gyorsvonatu I. osztályu közvetlen menetjegyek 11 80 kor. áron, Mezőkomárom-Hidvég állomásról Székesfehérvár állomásra Lepsényen át pedig az I. oszt.-ban 2 10 korona a II. oszt.-ban 1 30 kor. áron fognak kiadásra kerülni.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszter a *kölpényi* polgári olvasóköri alapszabályait jóváhagyta.

Előmunkálati engedély. Matkovics Béla temerini nagybirtokosnak a m. kir. államvasutak *Csantavér* állomásából kiágazólag, Csantavér község érintésével a B. Rodrog vármegyei h. é. vasutak *Péterréve* állomásig vezető keskenyvágányu gőzmozdonyu h. é. vasutvonatra az előmunkálati engedély egy évre megadatott.

Nyilt-tér.

Virág és illatos rózsza közt

fenséges a phenés, de itt is megtörténhetik, hogy meghűti magát az ember. De ha meghűlt, még nem kell mindjárt izasztó-fürdőre, teára és borogatásra gondolnia. Vegyes egyszerűen egy skatulya Fay-féle valódi szodeni ásvány-nasztillát és majd meglátja, milyen gyorsan helyreáll ismét. Egy skatulya ára csak **1 K. 25 fillér** és eladja minden gyógyszerár, drogéria és ásványvízkereskedés.

Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI., Váci-körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Hold-utca 8., Thallmayer és Seitz, V., Zrinyi-utca 8., Török József, VI., Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

112. sz. 1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbíróáságnak 1908. évi V. 831. számú végzése következtében Dr. *Löbl Mándor* magyarkanizsai ügyvéd által képviselt özv. *Popov Kuzmanné, Kosztily Lyubicza* javára *Popov László és neje* ellen 580 kor. s jár erejéig 1908. évi április hó 14-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1430 kor.-nára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbíróóság 1908. V. 939/2 számú végzése folytán 580 korona tőkekövetelés, ennek 1905. dec. hó 2. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 60 k. 80 f. bíróság már megállapított költségek erejéig, *Csurogon végreh. szenvedő lakásán* leendő megtartására 1908. június hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. május hó 25. napján

Vujevits Dömötör,
kir. bir. végrehajtó.

172. szám.
1908. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbíróóság 1908. évi V. 656. számú végzése következtében Dr. *Elschleger Dezső* ujvidéki ügyvéd által képviselt *Dreher Antal sörfőzdei r. t.* javára *Mijin Mita* vendéglős ellen 253 kor. 60 fill. s jár. erejéig 1908. évi május hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 162 kor. 50 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: korcsmai berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbíróóság 1908. évi V. 656/2 számú végzése folytán 253 k. 60 f. tőkekövetelés, ennek 1907. október hó 31. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 91 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig *végreh. szenvedő lakásán Zsablya községében* leendő megtartására 1908. június 11. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielé-

gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. május hó 2. napján.

Vujevits Dömötör,
kir. bir. végrehajtó.

3120/1908. tkv. szám.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Deák Béla kulai lakos végrehajtónak — továbbá figyelemmel az 12220/1907. tkvi sz. kérvényre az 1881. évi LX. t.-c. 166. §. értelmében csatlakozottnak tekintendő Aman Jakab földmives zsabylai lakos végrehajtónak Zeienka Albertné és társai végrehajtást szenvedettek ellen 123 kor. 40 fillér és 80 kor. tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az újvidéki kir. törvényszék s a titeli királyi járásbíró mint telegkönyvi hatóság területén a zsabylai 99. sz. betétben Mohn János és neje Koog Magdolna, továbbá Dieszil Antalné szül. Aman Rozália, Zeienka Bertalané, szül. Aman Erzsébet, özv. Mohn Jánosné szül. Aman Rozina, Aman Jakab (nős Steig Zsófiával), Lakner Sebestyenné szül. Aman Éva és Munding Mihályné szül. Aman Magdolna nevével felvett A. I. 1-2 sor 486, 487. hrszám 224 négyszögöl kert a beltelekben s 212 négyszögöl udvarral bíró 882. ö. i. számú ház a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 586 korona becsáron, továbbá a zsabylai 100 számú betétben Mohn Jánost és nejét Koog Magdolnát kivéve a többi fenti tulajdonos nevével felvett A/1-sor 7081. hrszámú 870 négyszögöl szántó a Martinceze dülöben a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 96 korona, 2-sor 7601. hrszámú 879 négyszögöl szántó a Martinceze dülöben a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 219 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adni.

Határnapul az 1908. augusztus hó 3-ik napjának délutáni 3 órája Zsablya község házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú J. M. számú rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Titelen, 1908. április hó 10. napján.

A királyi járásbíró, mint telegkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. járásbíró.

MÁV. 76869/908. szám.

Pályázati hirdetés.

Festékneműek, vegyitermékek, tömitési asbest anyagok és olvasztó tégelyek szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1909. évben esetleg 1910 és 1911 években szükséges festékneműek, vegyi termékek, tömitési asbest anyagok és olvasztó tégelyek szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi június 20-ig betérjesztendők, a bánatpénzek pedig legkésőbb a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyancsak a 122291/96 sz. általános szállítási, és a festékek szállítására vonatkozó 180210/93 sz. különleges feltételek a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. 43 ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők; vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén, hogy az általános szállítási feltételek minden példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek posta

útján való megküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1908. május hóban.

Az igazgatóság.

MÁV. 117808/908. A III. sz.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága 1165 darab katona kocsilámpás szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módozatokat tartalmazó „Ajánlati felhívás”, „ajánlati űrlap” és bővebb felvilágosítás a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál, (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtó) kapható.

A katonakocsi lámpásokról a budapest-józsef városi állomáson levő központi szertárban kötelező minta van, mely ott megtekinthető.

Az ezen pályázatra vonatkozó, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátandó lezárt és a cég pecsétjével lepecsételt ajánlatok 1908. június hó 13-én déli 12 óráig a fentebb említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők. A bánatpénz 1908. évi június hó 12-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Budapest, VI. Andrassy-ut 75. sz.) teendő le.

Budapest, 1908. évi május havában.

1-1

Az igazgatóság.

MVÁ. 10048-1908. szám. IV.

Pályázati hirdetés.

(Vizállomási berendezés és fűtőházi vízvezeték szállítása iránt.)

A MÁV. kolozsvári üzletvezetősége részére a m. vásárhelyi vizállomási berendezés kibővítéséhez új viztartály s csövezetek, nemkülönben fűtőházi vízvezeteki berendezés szükségeltetik, melynek szállítására és M. Vásárhely vizállomáson leendő felszerelésére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A vizállomási gépészeti berendezésének szállítására nézve általában mértékadó a m. kir. államvasutak erre vonatkozó szabványrajzai, továbbá a m. kir. államvasutaknál érvényben álló 122291/96 sz. általános szállítási feltételek és a MÁV. feltételeinek idevágó pontjai, illetőleg a 77557/902 sz. különleges szállítási feltételek. Ugy az általános, valamint a különleges szállítási feltételek és feltételek a magyar királyi államvasutak valamennyi üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők vagy a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál a megállapított 50, illetve 30 fillér egységár előzetes lefizetése mellett megszerezhetők. Ha a szállítási feltételek a nyomtatványtártól posta útján kéretnek, úgy a kívánt feltételek száma és tárgya pontosan megjelölendő, mely esetben a fent említett eladási áron felül azok bérmentes elküldéséhez a szükséges 20 fillér postadíj is beküldendő a nyomtatványtárnak. A vonatkozó szabvány, illetve tervrajzok a hivatalos órák alatt a kolozsvári üzletvezetőség vontatási osztályában is megtekinthetők, a hol a pályázati felhívás is a kellő példányokban díjtalanul kapható.

A pályázati felhívás alapján kiállított és egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlat lepecsételve „Ajánlat 10048/908 számhoz vizállomási berendezés kiegészítésének szállítása iránt” folyó évi június hó 12-én déli 11 óráig az üzletvezetőség I. osztályához beküldendők.

Bánatpénzre az ajánlott összeg értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban folyó évi június hó 11-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál, mely összeg a nyertes ajánló által az általános szállítási feltételek 6 §-a alapján az erre vonatkozó felszólításra 10% óvadékként lesz kiegészítendő. Az ajánlatok feletti végleges döntés azok felbontásától számított négy héten belül fog az illetővel közöltetni. A pályázati felhívásban közölt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tételnek, vagy melyekre az előírt bánatpénz le nem tétel, figyelembevétel egyáltalában nem igényelhetnek. Továbbá pótajánlat, vagyis olyan, mely a be-

nyújtásra kitűzött idő után érkezett be, semmi szín alatt s még az esetben sem vehető figyelembe, ha az ajánlat előbből volna is keletkezve. Minden ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és azoknak határozmányait magára nézve kötelezőkül elfogadja.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt tekintet nélkül az árra, szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi május hóban.

A m. kir. államvasutak
kolozsvári üzletvezetősége.

1-1

MÁV. 117654/908 sz.

Pályázati hirdetés.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak műhelyeiben 1909. esetleg 1910. évben szükséges bóraru anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat tételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 43. sz. alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított ivenkint egy koronás m. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok, az ivenkint 30 filléres m. kir. okmány bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbb 1908. évi június hó 12-ének déli 12 órájáig a fent említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirással látandó el. „Ajánlat 117654/908. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5%-ka legkésőbb f. é. június hó 11-én déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtanak be és a pótajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Budapest, 1908. évi május hóban.

3-3. A m. kir. államvasutak igazgatósága.

MÁV. 121,605/908 sz.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1908. évi szeptember hó 1-től 1909. évi augusztus hó végéig szükséges mintegy 15.000 q. repceolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Az igazgatóságnak jogában álland az átengedett mennyiségből 10% erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni. Ajánlat tehető az egész vagy részmenyiségre is.

Az ivenkint egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lezárva és cég pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1908. évi június hó 13-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1908. évi június hó 12-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő. Szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122,291/96. sz. általános anyagszállítási és a repceolajra vonatkozó 111,330/901. számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban oglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál valamint az üzletvezetőségeknél megtekinthető. Ezen ajánlati felhívást az ajánlatot tenni szándékozóknak a fenntervezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály ingyen adja ki, vagy kívánására postán is megküldi.

Budapest, 1908. május hóban.

Az igazgatóság.

4213 con. 3888. sz.

tkv. 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az újvidéki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közlirre teszi, hogy *Forgács Benő* újvidéki lakos végrehajthatónak *Szakál Ádammé Kihut* Erzsébet temerini lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 49 kor. 25 fillér tökékövetelés, ennek 1908 évi december hó 20-tól járó 6% kamatai 11 kor. 30 fill. árverési már megállapított és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881 L.X. t.c. 144. §-a alapján és a 146 §-a értelmében az újvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén levő a temerini 858. sz. betétben A. I. 1-2. hr. sz alatt foglalt és az 1881. L.X. t.c. 136 § a értelmében egészben elárverezendő 2742 $\frac{1}{2}$ 2742 $\frac{1}{2}$ hr. 1311. ö. i. sz. jószágtestre 226 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban erendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül az 1908. évi július hó 1. napjának délutáni 3. órája tűzetik ki s fogantatásával *Horváth Gusztáv bir. végrehajtó megbizatik.*

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a 220 kor. utóajánlati áron alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsának 10 %-át, vagyis 22 k 60 fill. készpénzben, vagy az 1881 L.X. t.c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a k igazságügymin rend. 8 § ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. L.X. t.c. 170. §-a értelmében a bantpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék 1908. évi május hó 19.-én.

Az újvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

... olvashatlan.
kir. törvényszéki bíró

Jólérzés és testi üdeség,**élet- és munkakedv**

étvágytalanság és emésztési gyöngeség miatt sok embertől meg van tagadva Ily esetekben a „*Rohitschl Tempelforrás*“ (tisztán, vagy borral, kognakkal, tejjel, gyümöleslével keverve) kétségkívül a legjobb szolgálatot teszi.

Na ybanl raktár Magyarországra:

Hoffmann József Budapest, Báthory-utca, 8.
1-8

Tégla-eladás.

Mától kezdve frissen kiégetett tégla Ujvidéken **Glück Samu** téglagyárában a kiszácsi országot mentén — ezre 26 koronától 30 koronáig — árusítatik.

3 4

Házeladás.

A Petőfi utca 5. számú ház — más vállalkozás következtében — előnyös feltételek mellett azonnal eladó.

Bővebbet nyújt a tulajdonos a házban.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elégendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintalát, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen irissz araban.

Jégszekrények

a legjobb kivitelben minden háztartási és üzleti célra.

Fürdőkádok, Closetberendezések,

Háztartási cikkek és

kon y haberendezések.

Számos referencia Telefon 148.

SAJÁT GYÁRTMÁNY

Klees József és Fia Ujvidék

1-12 Fő-utca 21.

Uj uri és női divatkereskedés.

Van szerencsém a helybeli és környéki tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint eddigi *Csávits Branko* című cégemet *Popovits Lyubomir* ural

CSÁVITS ÉS POPOVITS

cég alatt egyesítettük.

Az üzletet (Popovits M. Testvérek azelőtti helyiségében) tetemesen bővítettük és a mai szellemnek megfelelőleg a legjobb angol, francia, német és svájci áruval elláttuk a legolcsóbb áráktól drágább árakig.

Üzletünkben kaphatók: bluzok, szoknyák, vászon- és battiszt- és himzett ruhák, zsupónok, nap- és esernyők, keztük és harisnyák, hlmzések, csipkék, legdivatosabb mindenféle díszítványok női toillettek számára.

Különlegességek legjobb szabású francia fűzőkben. A t. c. hajadonok figyelmét fordítjuk chiffonban, battisztban és legfinomabb vászonban való vehernemű nagy választékára a mi üzletünkben. Kivánságra mindenkor állunk rendelkezésre gazdag kollekcióval.

Urak számára ajánljuk nagy választékunkat legjobb minőségű mindenféle fehérneműben, angol kalapokban, cilinderekben, esernyőkben, pálcákban, gallérokban, nyakraválókban, kézelőkben, z-ebkendőkben és uri-divak minden egyéb kellekeiben.

Nagy választék uti bőröndökben. — Helybeli és vidéki megrendeléseket eszközünk pontosan és gyorsan. **SZABOTT ÁRAK.**

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy *Petőfi-utca 81. sz. alatt* a mai kornak megfelelő

„Petőfi-kávéház“

név alatt elegáns kávéházat nyitottam.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy engem ezen vállalatomban is pártfogolni sziveskedjék, igérve, hogy *ugy kiszolgálásommal*, mint kitünő *italommal* legnagyobb megelégedésüket fogom megnyerni.

Gyönyörű nagy kerthelyiség fedett nagy kioszkkal.

HIDEG ÉS MELEG ÉTELEK.

Tisztelettel **FEHÉR IMRE,**

a Petőfi-kávéház tulajdonosa.

2-10

IRNOKOT

Keresek, aki a magyar s német nyelvet szóban és írásban, a szerb nyelvet szóban bírja és akinek némi tapasztalata van a jelző- és biztosításban.

Ajánlatok „*Unió Forgalmi Intézet*“ Csuróg. 1-2

SZLIÁCS vasuti állomás.

Zólyomvármegye — Felsőmagyarország — legelsőrendű női fürdője A continens egyedül természetes vasas hőforrása. Az idény május 15 től szeptember 30 ig tart. A saját kezules alatt álló *Radvanszky* féle épületek házesoportjában 2 legmodernebbül berendezett 120 lakoszóbat magában foglaló szálloda, melyek közül a „*BRISTOL*“ 1902-ben teljesen ujjonnan lett felépítve: (egy család villa, egy étterem.) E házban lakik dr. *Grünwald* kir. tanácsos orvos is. Ugy az elő, mint az utóidény alatt 40% árkedvezmény. Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozásokat azonnal ellintöz a *Radvanszky* hazak gondnosa. 4-8 **BERNATH BÉLA. SZLIÁCS.**

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit felülmul hazánk természetes szén-savas vizek királya

a mohai **ÁGNES** forrás.

Milleniumi nagyéremmel kitüntetve.

Kitünő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomorégést rögtön meg-

szünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi állás gyomorhajosoknak.

Kedvelt borviz! Olesőbb a szodaviznél! Mindenütt kapható!

6-15

Főraktár: *Dietzgen fia* uraknál Ujvidéken.

A.